

## NIEUWS OVER ONTSLUITINGEN

### 1. De bouwput van de Rupeltunnel te Ruisbroek bij Boom (België)

De heer M. Vervoenen deelt ons mede, dat men thans is begonnen met de uitgraving van het tunnelgedeelte tussen de Rupel en het Rupelkanaal. Hier is nu ook het fossielhoudende zand ontsloten met *Hilberia stettinensis*, dat stratigrafisch onder de Klei van Boom ligt, hoewel deze laatste ter plaatse ontbreekt. Uit boringen ter plaatse blijkt, dat in een later stadium nog een kleipakket bereikt zal worden (Klei van Asse ?). De buitengewoon interessante, maar helaas zeer slecht geconserveerde molluskenfauna uit deze afzetting wordt momenteel voor een publicatie verwerkt door M. C. Cadée en A. W. Janssen.

### 2. Groeve in Klei van Boom te Kruibeke.

In de bekende groeve te Kruibeke is men nu begonnen een tweede niveau klei uit te graven, terwijl de exploitatie van het bovenste niveau (tijdelijk ?) is stopgezet. Omdat het valt te verwachten, dat de diepere uitgraving in een andere Assemblage Zone terecht zal komen, is het zeer aan te bevelen fossielen uit de diepere uitgraving gescheiden te bewaren van die uit het bovenste gedeelte van de klei. Het profiel van deze groeve zal binnenkort nauwkeurig worden opgenomen. Een voorlopig en vluchtig onderzoek van de molluskenfauna heeft nog geen aanleiding gegeven te veronderstellen, dat nu reeds de *Cyclocardia kickxii* - *Astarte kickxii* Assemblage Zone is bereikt. Dit werd wel verwacht, gezien het voorkomen van zeer zeldzame exemplaren van de tweede kensoort in het bovenste profielgedeelte.

### 3. Bouwput voor een tunnel onder het Eerste Kanaaldok te Beveren-Waas, nabij Kallo.

In de noordelijke bouwput is men nu begonnen dieper uit te graven, waarbij de Zanden van Kattendijk zijn bereikt. Het is niet bekend of de uitgraving zo diep zal worden dat ook de Klei van Boom hier ontsloten zal zijn. Inmiddels is de bouwput zo diep geworden, dat het niet meer mogelijk is nog te verzamelen in de zeer interessante Holocene geulopvulling. De molluskenfauna van deze geul wordt op dit moment bewerkt door A. W. Janssen en T. Meijer. Ieder, die interessante soorten uit deze fauna verzameld heeft, wordt verzocht dit te melden aan een van hen beiden. De verzamelde fauna vertoont buitengewoon interessante aspecten !

### 4. Bouwput ondergronds metrostation op het Astridplein te Antwerpen.

De heer M. Vervoenen berichtte ons, dat er nu gewerkt wordt aan een ondergronds metrostation op het Astridplein, nabij het Centraalstation te Antwerpen. Ieder, die destijds verzamelde in de ontsluiting in de Ploegstraat/Kievitstraat zal bij dit bericht rechtop gaan zitten ! Er wordt gewerkt in een open bouwput, het is echter nog niet bekend wat er te zien zal zijn. Vrij zeker valt te verwachten, dat de Zanden van Antwerpen ontsloten zullen worden. Hopelijk zal deze bouwput voor ons toegankelijk zijn.

### 5. Werkzaamheden nabij de Patton-tank te Antwerpen-zuid.

Ook van de heer Vervoenen hoorden wij, dat er nu inderdaad graafwerken aangevangen zijn in Antwerpen-zuid, nabij de Patton-tank, bij het begin van de autoweg naar Boom. Het ziet er echter naar uit, dat hier niet veel te beleven zal zijn, omdat zo te zien de bouwputten niet dieper worden dan 5 à 6 meter.

### 6. Groeve in de Zanden van Berg en de Nuculaklei te Vliermaal (prov. Limburg, België)

De vorig jaar tijdens het werkkamp ontdekte groeve in de gemeente Vliermaal

(niet ver van de type-lokaliteit van de Zanden van Grimmeringen) is in het afgelopen jaar aanzienlijk uitgebreid. De eigenaar is erg gemakkelijk in het geven van toestemming om te groeve te betreden, hij stelt slechts als voorwaarde, dat niet brokken van de Nuculaklei in het zand terecht komen. Hopelijk voldoet iedereen zo veel mogelijk aan dit zeer redelijke verzoek.

In deze groeve zijn nog juist de Zanden en Mergels van Oude Biezen ontsloten (meestal onder water). Van de Zanden van Berg is alleen de Horizon met *Callista kickxi* aanwezig, welke zeer fossielrijk is. Het is niet moeilijk in deze groeve in één of enkele dagen een zeer goede collectie mollusken uit dit niveau te verzamelen. De wat minder goede conservatietoestand van de schelpen zal er voor zorgen dat ook uw voorbereidbaarheid er op zal vooruit gaan. Van de wat minder algemene soorten die er gemakkelijk te vinden zijn mogen vooral prachtige, echter steeds gebroken exemplaren van *Arctica islandica rotundata* en de gastropode *Athleta rathieri* genoemd worden. Naticidae komen er in zeker vier soorten voor.

Boven de Zanden van Berg is een zestal meters Nuculaklei ontsloten, waarin de gebruikelijke hoeveelheid (dus weinig) molluskensoorten voorkomen. Opvallend is, dat in de Nuculaklei op deze plaats een niveau met opvallend grote concreties voorkomt, hetgeen wij van geen andere plaats kennen.

#### 7. Antwerpen, bouwput voor het negende Havendok

Deze reeds eerder aangekondigde ontsluiting is op dit moment te bemonsteren. De Havendienst van de Stad Antwerpen heeft de afgifte van toelatingen bemoeilijkt. Deze dienen nu schriftelijk te worden aangevraagd aan de Hoofdingenieur-Directeur van de Technische Dienst van het Havenbedrijf, Kaai 63, Antwerpen, met vermelding van de gewenste datum en het aantal personen.

Omdat de ontsluiting tamelijk ver noordelijk is gelegen, zijn er vermoedelijk alleen de Zanden van Kruisschans en/of de Zanden van Merksem te zien. Wij ontvingen van de heer F. A. D. van Nieulande (Nieuw en St. Joosland) een profielbeschrijving, opgenomen op 21 en 27 maart van dit jaar. Deze beschrijving omvat een profiel van bijna 20 meter. De beschrijving is helaas te uitgebreid om hier geheel over te nemen. Er worden verschillende niveau's aangetroffen, welke de moeite waard lijken nader bestudeerd te worden. De soms algemeen voorkomende mollusken en andere fossielen zijn door ontkalking helaas nogal slecht bewaard. In de collectie P. A. M. Gaemers zagen wij prachtige exemplaren van de bivalve *Spisula arcuata*, met een afmeting van bijna 10 cm !